

ÅRSREGNSKAPET FOR REGNSKAPSÅRET 2022 - GENERELL INFORMASJON

Enheten

Organisasjonsnummer:	840 667 022
Organisasjonsform:	Stiftelse
Foretaksnavn:	STIFTELSEN FRITT ORD
Forretningsadresse:	Uranienborgveien 2 0258 OSLO

Regnskapsår

Årsregnskapets periode:	01.01.2022 - 31.12.2022
-------------------------	-------------------------

Konsern

Morselskap i konsern:	Ja
Konsernregnskap lagt ved:	Nei

Regnskapsregler

Regler for små foretak benyttet:	Nei
Benyttet ved utarbeidelsen av årsregnskapet til selskapet:	Regnskapslovens alminnelige regler

Årsregnskapet fastsatt av kompetent organ

Bekreftet av representant for selskapet:	Knut Olav Åmås
Dato for fastsettelse av årsregnskapet:	14.06.2023

Grunnlag for avgivelse

År 2022: Årsregnskapet er elektronisk innlevert
År 2021: Tall er hentet fra elektronisk innlevert årsregnskap fra 2022

Det er ikke krav til at årsregnskapet m.v. som sendes til Regnskapsregisteret er undertegnet. Kontrollen på at dette er utført ligger hos revisor/enhetens øverste organ. Sikkerheten ivaretas ved at innsender har rolle/rettighet for innsending av årsregnskapet via Altinn, og ved at det bekreftes at årsregnskapet er fastsatt av kompetent organ.

Brønnøysundregistrene, 21.07.2024

Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2022	2021
Finans- og investeringsinntekter	2	-234 000 000	546 000 000
Sum anskaffede midler		-234 000 000	546 000 000
Forbrukte midler			
Kostnader knyttet til anskaffelse av midler		2 000 000	2 000 000
Tilskudd, bevilgninger m.v. til oppfyllelse av org. formål	3	154 000 000	121 000 000
Kostnader til aktiviteter som oppfyller formålet	4,5	40 000 000	35 000 000
Kostnader knyttet til organisasjonens formål		194 000 000	156 000 000
Sum forbrukte midler		196 000 000	158 000 000
Ordinært resultat før skattekostnad		-430 000 000	388 000 000
Ordinært resultat etter skattekostnad		-430 000 000	388 000 000
Årsresultat		-430 000 000	388 000 000
Tillegg/Reduksjon egenkapital			
Annen formålskapital		-430 000 000	388 000 000

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2022	2021
EIENDELER			
Anleggsmidler			
Bevaringsverdige eiendeler			
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	5,6	35 000 000	36 000 000
Sum bevaringsverdige eiendeler		35 000 000	36 000 000
Finansielle anleggsmidler			
Investering i datterselskap	7	71 000 000	71 000 000
Investeringer i aksjer og andeler	9,10	458 000 000	440 000 000
Andre fordringer	7,8,9,1 0	229 000 000	171 000 000
Sum finansielle anleggsmidler		758 000 000	682 000 000
Sum anleggsmidler		793 000 000	718 000 000
Fordringer			
Andre fordringer	9	5 000 000	3 000 000
Sum fordringer		5 000 000	3 000 000
Investeringer			
Markedsbaserte aksjer	11	1 268 000 000	1 421 000 000
Andre markedsbaserte finansielle instrumenter	12,13	1 497 000 000	1 799 000 000
Sum investeringer		2 765 000 000	3 220 000 000
Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Bankinnskudd, kontanter og lignende	14	15 000 000	47 000 000
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende		15 000 000	47 000 000
Sum omløpsmidler		2 785 000 000	3 270 000 000
SUM EIENDELER		3 578 000 000	3 988 000 000

FORMÅLSKAPITAL OG GJELD

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2022	2021
Formålskapital			
Grunnkapital			
Grunnkapital		1 000 000 000	1 000 000 000
Sum innskutt formålskapital		1 000 000 000	1 000 000 000
Formålskapital med selvpålagte restriksjoner			
Annen formålskapital		2 477 000 000	2 907 000 000
Sum formålskapital	15	3 477 000 000	3 907 000 000
Gjeld			
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		3 000 000	1 000 000
Skyldige offentlige avgifter		1 000 000	1 000 000
Annen kortsiktig gjeld	2,16	97 000 000	79 000 000
Sum kortsiktig gjeld		101 000 000	81 000 000
Sum gjeld		101 000 000	81 000 000
SUM FORMÅLSKAPITAL OG GJELD		3 578 000 000	3 988 000 000

Stiansen & Co AS

Statsautoriserte revisorer

Til styret i

Stiftelsen Fritt Ord

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Stiftelsen Fritt Ord' årsregnskap som viser et negativt aktivitetsresultat på kr 430.500.000. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2022, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2022, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av stiftelsen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av årsberetningen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Telefon: +47 66 84 88 40
E-mail: firmapost@stiansen.no
www.stiansen.no

Postadr.: Postboks 174, N-1378 Nesbru
Revisor-/foretaksnr: NO 962 990 746 MVA
Medlemmer av Den norske Revisorforening

AN ASSOCIATION OF
INDEPENDENT ACCOUNTING &
FINANCIAL ADVISORY BUSINESSES

Stiansen & Co AS

Statsautoriserte revisorer

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til stiftelsens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til <https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Konklusjon om utdeling og forvaltning

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at stiftelsen er forvaltet og utdelinger er foretatt i samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtektene for øvrig

Nesbru, 14.06.2023

Stiansen & Co AS
Pål Stiansen
Statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

Revisjonsberetning for Stiftelsen Fritt Ord– side 2

Telefon: +47 66 84 88 40
E-mail: firmapost@stiansen.no
www.stiansen.no

Postadr.: Postboks 174, N-1378 Nesbru
Revisor-/foretaksnr: NO 962 990 746 MVA
Medlemmer av Den norske Revisorforening

AN ASSOCIATION OF
INDEPENDENT ACCOUNTING &
FINANCIAL ADVISORY BUSINESSES

STIFTELSEN FRITT ORD

ÅRSBERETNING OM VIRKSOMHETEN I 2022

Formål

Stiftelsen Fritt Ord er en privat, allmenntilgjengelig stiftelse hvis fremste formål er å verne om og styrke ytringsfriheten og dens vilkår i Norge, særlig ved å stimulere den levende debatt og den uredde bruk av ordet. Fritt Ord kan også støtte andre sider ved norsk kultur, i første rekke den del av kulturen som gjør bruk av ordet. I særlige tilfeller kan Fritt Ord bidra til å fremme ytringsfriheten i andre land. Stiftelsen har kontor i Uranienborgveien 2, Oslo.

Fritt Ord søker å ivareta sitt formål på to måter: gjennom bevilgning på basis av søknader og gjennom egeninitiert virksomhet (prisutdelinger, stipendprogram, seminarer, prosjekter). Til vedtektsbestemte formål ble det i 2022 til sammen bevilget kr 153,7 mill. Av dette utgjorde kr 0,6 mill. forskjellige priser, mens kr 151,2 mill. gjaldt bevilgninger etter søknad. Stipender utgjorde kr 1,8 mill.

Året 2022 har vært preget av stor aktivitet i Stiftelsen Fritt Ord også utenom bevilgningene. To internasjonale konferanser er blitt arrangert, om situasjonen i Ukraina og Russland. Det er blitt presentert nye forskningsrapporter på oppdrag av og finansiert av Fritt Ord, blant annet om hvordan befolkningens holdninger til ytringsfrihet har endret seg over tid, og hvordan arbeidsgivere opplever, vurderer og erfarer arbeidstakeres ytringsfrihet og varsling. En omfattende rapport om mediedekningen av terrorhandlingene 22. juli 2011 ble også presentert, med analyser frem til 2022.

Priser

Fritt Ords Pris

Stiftelsen Fritt Ords Pris 2022 ble tildelt den russiske nettavisen Meduza for modig, uavhengig og faktabasert journalistikk. Meduza er i dag en av de viktigste nyhetskildene til grundig og objektiv nyhets- og featurejournalistikk om og fra Russland og den nærliggende regionen. Nettavisen ble tildelt prisen under en seremoni i Den Norske Opera & Ballett 23. mai 2022. Prisbeløpet var på kr 500 000.

Fritt Ords Honnør

Fotballpresident Lise Klaveness ble tildelt Fritt Ords Honnør for sin modige og direkte tale om menneskerettighetsbrudd og diskriminering, på kongressen til det internasjonale fotballforbundet FIFA i Qatar. Pristildelingen fant sted 21. april 2022 i Uranienborgveien 2, og prisbeløpet var på kr 100 000.

Free Media Awards: Fritt Ords og Zeit-Stiftungs pressepriser for Øst-Europa

Fem ukrainske fotografer, journalister og medier fikk presseprisene Free Media Awards for 2022. Prisene er øremerket journalister fra Øst-Europa. De ukrainske prisvinnerne er fotografene Mstyslav Chernov og Evgeniy Maloletka, journalisten og forfatteren Nataliya Gumenyuk, nettavisen Zaborona, foto- og videokorrespondenten Andriy Dubchak og journalisten Vladyslav Yesypenko, som i dag er politisk fange. I tillegg ble det gitt en spesiell anerkjennelse til «fiksere» i Ukraina som hjelper internasjonale korrespondenter. Presseprisene, som ble kunngjort 19. august 2022, tildeles gjennom et samarbeidsprosjekt mellom Stiftelsen Fritt Ord i Norge og Zeit-Stiftung i Tyskland. Prisene i 2022 er en anerkjennelse av vinnerens innsats for å dokumentere lidelsene og utfordringene som den ukrainske befolkningen står overfor på grunn av fiendtlige ødeleggelser og krigsforbrytelser begått av russiske tropper. Det journalistiske arbeidet, som er utført under ekstreme omstendigheter, er

Årsberetning 2022

1

STIFTELSEN FRITT ORD

av eksepsjonell kvalitet. Prisutdelingen ble arrangert i Det Norske Nobelinstitutt mandag 17. oktober 2022 med Magnum-fotografen Jonas Bendiksen som hovedtaler. I tilknytning til prisutdelingen ble det avholdt samtaler med prisvinnerne i Fritt Ords lokaler, om journalistikk i krigstid og om hvordan de belarusiske presseprisvinnerne i 2021 har fortsatt sitt journalistiske virke i eksil.

Fritt Ord-konkurransen for elever i videregående skole 2022

Temaet for årets konkurranse var «Jeg er uenig. Unge stemmer i samfunnsdebatten». Dette tok utgangspunkt i rapporten til Ungdommens ytringsfrihetsråd fra 2021. Det kom inn totalt 210 bidrag fra til sammen 44 skoler fra hele landet. Prisutdelingen fant sted i Fritt Ords lokaler 19. mai 2022. Førsteprisen på kr 20 000 gikk til Hanna Rennesund (Molde vgs.) og to andrepriser ble tildelt hhv. William Matteus Fonn (Kvitsund gymnas) og Daniel Alexander Danielsen (Fyrstikkalleen vgs.), begge på kr 15 000. Tredjeprisen på kr 10 000 gikk til Oda Berg, Una Svalbjørg og Amalie Schrøder (Knut Hamsun vgs.). En reise til Strasbourg inngikk i premien for alle prisvinnerne, og denne ble gjennomført i oktober 2022.

Historiekonkurransen for ungdomsskole og videregående skole 2022

Historiekonkurransen «Min familie i historien» ble arrangert for 24. gang. Deltakelsen var svært god, med 949 deltakere fordelt på 614 bidrag fra videregående og 335 fra ungdomsskolen. Vinnerne av årets konkurranse var Sofia Jacobsen Wheeler (Hartvig Nissen skole) med podkasten «Kampen for rettferdighet» og Siem Mengisteab Debesai (Hedemarken friskole) med teksten «Noor Tesfankiel».

Egne initiativer, samarbeidsprosjekter og arrangementer**Mediedekningen av 22. juli-terroren fra 2011 til 2022**

For første gang er 11 års mediedekning av 22. juli-terroren blitt systematisk analysert, gjennom utredningsarbeid og en rapport som ble initiert og finansiert av Fritt Ord. Den ble presentert 26. oktober 2022. Nesten 500 000 avisartikler er publisert om den høyreekstreme terroraksjonen fra hendelsen til sommeren 2022. Rapporten tok for seg all norsk mediedekning av 22. juli-terroren fra sommeren 2011 til sommeren 2022. Ordsiftene om 22. juli før tiårsmarkeringen i 2021 regnes av mange som et vannskille i debatten om terroren. Nye perspektiver, erkjennelser, forskningsrapporter og bøker skapte en ny tone i mediedebatten, blant annet gjennom AUF-eres egen deltakelse. En intens og omfattende debatt ble preget av påstander om AUF-politikeres og høyreradikales plass i mediene i perioden, samt hvordan begreper som «ytringsansvar» og «Utøyakortet» ble brukt. Sensommeren 2021 ga Stiftelsen Fritt Ord medieanalysebyrået Retriever i oppdrag å undersøke mediedekningen av de høyreekstreme terrorhandlingene i Oslo og på Utøya. Undersøkelsen er ment som et konstruktivt og faktabasert grunnlag for videre diskusjon om de nevnte temaene.

Civitates

Fritt Ord etablerte Civitates – A philanthropic initiative for democracy and solidarity in Europe i 2018 sammen med 12 europeiske stiftelser og én amerikansk. Fondet bidrar til å støtte og styrke organisasjoner i sivilsamfunnet, institusjoner som arbeider for å bedre vilkårene i det digitale offentlige rommet og uavhengige journalistikkprosjekter. Det årlige støttebeløpet ligger i dag på til sammen 3 millioner euro fra alle tilskuddsgivere. Fritt Ords bidrag er 200 000 euro, og i 2022 i tillegg 25 000 euro til ekstra prosjekter knyttet til krigen i Ukraina. Civitates er i en vekstfase hvor antallet stiftelser som står bak har økt til 22 partnere. I 2022 støttet Civitates 14 organisasjoner som arbeider både lokalt, nasjonalt og på europeisk nivå med å motvirke innskrenkninger i sivilsamfunnet, for eksempel Ökotars i Ungarn, Glopolis i Tsjekkia og Italian Coalition for Civil Liberties and Rights. European Digital

STIFTELSEN FRITT ORD

Rights i Belgia, Who Targets Me i England og Panotykon Foundation i Polen er 3 av 14 institusjonene Civitates støttet i 2022 som arbeider for å fremme åpenhet, ansvarlighet i demokratiske digitale offentlige rom gjennom blant annet reguleringer på EU- og nasjonalt nivå. Civitates støttet 11 uavhengige journalistikkprosjekter i 2022, blant andre Magyar Jeti i Ungarn, Foundation Centre for Civic Monitoring i Polen og Civio i Spania. Civitates' solidaritetsfond initierte et eget program i 2022 etter at Russland gikk til fullskalakrig mot Ukraina for å støtte flere organisasjoner i porteføljen og deres samarbeidsprosjekter med ukrainske partnere.

Perspektiv

Journalistikkprosjektet Perspektiv som Fritt Ord har stått bak siden 2016 sammen med Robert Bosch Stiftung og Thomson Reuters Foundation, har endret retning etter at Russland gikk til fullskalakrig mot Ukraina 24.2.22. I flere år arrangerte stiftelsene cross-border programmer for russisktalende journalister og frilansere i Russland, Øst-Europa, Baltikum, Kaukasus og Sentral-Asia for å styrke journalistiske ferdigheter, globale mediestandarder og samarbeid på tvers av land. Etter krigens start var det ikke lenger mulig å fortsette Perspektiv i samme format. De uavhengige russiske mediene arbeider i dag i eksil fra ulike europeiske land, og Thomson Reuters Foundation har med støtte fra Fritt Ord dreid virksomheten mot nettopp russiske medier i eksil. I løpet av 2022 har det blitt utviklet et eget program for å støtte russiske eksilmedier gjennom juridisk assistanse, fysiske sikkerhetskurs, workshops om digital- og cybersikkerhet og studier av eksilmedier og forretningsmodeller. Det nye prosjektet «Russian Media in Exile» ble virksomt fra januar 2023, og arbeider tett med russiske eksilmedier.

Fritt Ords monitorprosjekt om status for ytringsfriheten i Norge 2020–2022

Boken «Ytringsfrihet i en ny offentlighet – Grensene for debatt og rommet for kunnskap» ble lansert i Fritt Ord 26.4.22, som den første av to nye publikasjoner i Fritt Ords monitorprosjekt i 2022. «Ytringsfrihet i en ny offentlighet» gir nye svar på hvordan befolkningens holdninger til ytringsfrihet har endret seg over tid, og nye innsikter i hvilke typer utfordringer for informasjonsfrihet og en åpen offentlig debatt ulike grupper i befolkningen ser fra sitt ståsted. Den rommer også ny kunnskap om hvordan de mest aktive debattantene på sosiale medier skiller seg fra befolkningen for øvrig, hva som motiverer «nettkrigere», og hvordan folk flest vurderer nyhetsmedier og trusselen fra de «falske nyhetene». Bokens redaktører er forskere ved Institutt for samfunnsforskning, Marte Mangset, Arnfinn H. Midtbøen og Kjersti Thorbjørnsrud. Publikasjonen bygger på befolkningsundersøkelser gjennomført i 2013, 2015 og 2020, i tillegg til kvalitative data. Den er publisert av Universitetsforlaget, og er tilgjengelig for gratis nedlastning på forlagets nettsider.

11. august 2022 ble en ny studie om hvordan arbeidsgivere opplever, vurderer og erfarer arbeidstakers ytringsfrihet og varsling lansert i regi av Fritt Ord og Fafo – «Ytringsfrihet og varsling fra et arbeidsgiverperspektiv». Sissel C. Trygstad og Anne Mette Ødegård i Fafo har skrevet rapporten, som bygger på en ny undersøkelse om ytringsfrihet og varsling i norsk arbeidsliv. Ett av funnene er at ledere med personalansvar gjennomgående mener at ytringsrommet bør være mindre enn hva andre ansatte gir uttrykk for. Når det gjelder varsling, viser det seg at det verken har blitt mindre risikabelt eller mer effektivt å varsle. Publikasjonene er gjennomført på oppdrag av og finansiert av Fritt Ord. Begge publikasjonene fra 2022 og tidligere rapporter og bøker som er blitt publisert i Fritt Ords monitorprosjekt om status for ytringsfriheten i Norge, ble hyppig sitert og brukt som kildemateriale i Ytringsfrihetskommisjonens utredning «En åpen og opplyst offentlig samtale» NOU 2022:9, med en anbefaling om å videreføre systematiske undersøkelser om utviklingen for ytringsfrihet over tid.

STIFTELSEN FRITT ORD

Internasjonale konferanser

Fritt Ord arrangerte to internasjonale konferanser i Oslo i 2022. Programmene ble laget etter at Russland gikk til fullskalakrig mot Ukraina, ut fra et ønske om å diskutere nye utfordringer i Europa. «Platforming Dissent, Resistance, and Access to Information» ble avholdt i Fritt Ord 4. og 5. mai 2022 med russiske journalister som Roman Dobrokhov fra The Insider og Galina Timchenko fra Meduza, mennekerettighetsforkjempere som Pavel Chikov fra Agora og Grigory Okhotin fra OVD-Info og akademikere med medier som ekspertise, blant andre Tetyana Lokot fra Dublin University og Gregory Asmolov fra King's College London. Under konferansen ble det blant annet undersøkt og diskutert hvordan uavhengige russiske medier kan bryte igjennom den russiske propagandaen fra Kreml i den brutale krigen som pågår, og hvordan journalistiske undersøkelser kan bidra til å dokumentere og avsløre krigsforbrytelser. Konferansen ble arrangert i samarbeid med NUPI. 5. og 6. desember 2022 arrangerte Fritt Ord og Open Society Foundations den todelt konferansen «Ukraine's Creative Resistance: Culture, Art and Expression in Wartime» og «War, Memory, Identity: A Global Dialogue» med rundt 40 ukrainske bidragsytere fra kunst- og mediefeltet. Målet var å diskutere ukrainsk motstand i ulike kunstfelt og medier, nye initiativer som dekker krigen, dekolonialisering og kunstneriske bevegelser i eksil. Diana Bergen fra Platform TU i Ukraina var en av bidragsyterne sammen med blant andre kunstneren Maria Kulikovska, forfatteren, journalisten og den tidligere politisk fangen Stanislav Aseyev samt Anna Filimonova og Aleksei Ponomarev, som står bak Kavachai Podcast.

Enkelte andre arrangementer

Gjennom 2022 har Fritt Ord sammen med andre arrangert flere seminarer og konferanser, blant annet et seminar om Ytringsfrihetskommisjonen og sakprosaens rolle sammen med Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening 31. august 2022. Flere styremedlemmer og administrasjonsansatte deltok i planleggingen og gjennomføringen av WEXFO, en ny verdenskonferanse for ytringsfrihet på Lillehammer 30.–31. mai 2022, blant annet i programkomité og i diskusjonspaneler. Samarbeidsprosjektet «Debattene om Norges fremtid» har gått gjennom hele året, med fire større debattrunder ulike steder i landet. Prosjektet er et treårig samarbeid mellom Norges forskningsråd, Amedia, Ferd og Fritt Ord. Målet er å styrke ytringsfrihet og demokrati gjennom debatter og rundebord der mennesker fra vidt ulike miljøer bringes sammen, og gjerne personer som ikke preger samfunnsdebatten ellers. Debattene har hatt temaer som ungdom og bruk av nye rusmidler, spiseforstyrrelser, psykiske problemer etter pandemien, hvordan krigssituasjonen preger nordlige landsdeler, og økende klasseforskjeller i Oslo. Debattene har fått bred oppmerksomhet i særlig regionale medier, og blir formidlet gjennom tekster og videoproduksjoner i en rekke kanaler.

Oxford-stipend og Reuters Institute

Fritt Ords samarbeid med Reuters Institute for the Study of Journalism i Oxford fortsatte, med det halvårige journaliststipendet «The Fritt Ord Journalism Fellowship – in honour of Preben Munthe». Tarjei Leer-Salvesen mottok stipendet for 2023. Det var åtte godt kvalifiserte søkere. Under oppholdet skal Leer-Salvesen skrive en oppgave om hvordan gravejournalister kan bruke tilgangen til internasjonale, offentlige og åpne kilder i cross-border-samarbeid. Reuters Digital News Report ble som vanlig lansert i juni, med stor oppmerksomhet også i norske medier. Fritt Ord finansierer den norske delen av rapporten, som lages i samarbeid mellom medieforskere i Oxford og Bergen.

Jubileumshistorieverk

Stiftelsen Fritt Ord fyller 50 år i 2024, og arbeidet med jubileumshistorieboken gikk videre gjennom hele året og nærmer seg slutføring, for utgivelse etter påske 2024. Forfatter er professor Hilde Gunn Slottemo. Hun har kontor i Uranienborgveien 2 under sine arbeidsopphold i Oslo.

STIFTELSEN FRITT ORD

Annen utadrettet virksomhet

Styremedlemmer og ansatte har gjennom året bidratt i offentligheten på vegne av stiftelsen. Direktøren har deltatt i offentligheten gjennom en lang rekke foredrag, medieintervjuer og deltakelse i debatter, seminarer og festivaler. Det er også blitt avholdt en svært lang rekke møter gjennom året med personer og organisasjoner eksternt, om spørsmål knyttet til vår virksomhet (bevilgninger, samarbeid m.m.).

Bevilgninger

Det ble i årets løp behandlet ca. 3070 søknader, hvorav 1429 (46,5 %) ble helt eller delvis imøtekommet. Alle bevilgningene fra 2022 er tilgjengelige på Fritt Ords nettsted, i en database hvor de offentliggjøres løpende i etterkant av hver søknadsrunde.

86 % av de innsendte søknadene inngår i Fritt Ords seks ordinære behandlingsrunder, der det deles ut midler til bl.a. bokprosjekter, seminarer, festivaler, dokumentarfilmer, organisasjoner på ytringsfrihetsfeltet, fotoprojekter, teateroppsetninger, kataloger og utstillinger.

I 2022 har det vært to spesialutlysninger som til sammen utgjør ca. 14 % av søknadsmassen og 18 % av årets bevilgede midler etter søknad:

Utlysningen Norsk journalistikk, inkludert Den gode kritikken

Høsten 2017 igangsatte Fritt Ord søknadsordningen Norsk journalistikk, der stiftelsen i fire år bevilget inntil 25 millioner kroner årlig til journalistikkprosjekter og kritikkstipender. Ordningen ble vedtatt videreført i 2022, i denne omgang for to år med samme tildelingsramme som før. I 2022 kom det inn 370 journalistikksøknader i denne ordningen, og 218 prosjekter ble i alt tildelt kr 23,3 mill. I Norsk journalistikk-potten inngår også stipendordningen «Den gode kritikken», der det normalt deles ut ti årlige stipender til norske kritikere. Satsen ble i 2022 hevet fra kr 200 000 til kr 250 000. I 2022 kom det inn 30 søknader i denne utlysningen, hvorav 10 ble innvilget med totalt kr 2,5 mill. Totalt ble det dermed delt ut kr 25,8 mill. i ordningen Norsk journalistikk.

Utlysning av midler til norske folkebiblioteker

Våren 2022 lyste Fritt Ord for femtende gang ut midler til tiltak i norske folkebiblioteker. Temaet denne gangen var «Fortellinger om flukt», og det ble lyst ut tilskudd à kr 60 000. Det kom inn 59 søknader, og det ble besluttet å tildele midler til 28 søkere. Til sammen ble det delt ut ca. 1,6 millioner kroner, fordelt på biblioteker over hele landet.

Økonomi

Fritt Ord har samarbeidet med en uavhengig rådgiver, Grieg Investor, om utvikling av strategi og løpende evaluering av porteføljen, og om valg av forvaltere og investeringsprodukter. Kapitalforvaltningen ble utført gjennom investeringer i aktivaklassene renter, norske og utenlandske aksjer, private equity-fond, eiendom, hedgefond og pengemarked/bank.

Stiftelsen er egenkapitalfinansiert og har ikke vesentlig gjeld utover de bevilgninger som er gitt til realisering av formålet. Endringen i kontantstrømmen består dermed i å forklare endringen i stiftelsens investeringsportefølje fra 2021. Midlene til realisering av formålet (bevilgninger, priser, egne initiativer mv.) kommer fra avkastningen av stiftelsens kapital. For 2022 var avkastningen negativ (-234,2 MNOK) mot MNOK 545,5 for 2021.

STIFTELSEN FRITT ORD

Det ble bevilget kr 153,7 mill. til vedtektsbestemte formål. Bevilgningsnivået er høyere enn for 2021, med en økning på kr 33,1 mill. De samlede kostnadene for andre aktiviteter som oppfyller formålet (egne initiativer, samarbeidsprosjekter, arrangementer og drift) utgjorde kr 40,2 mill., og forvaltningskostnadene for investeringsaktiviteter utgjorde kr 2,5 mill. Total formålskapital utgjør ved årets slutt 3,5 mrd. kroner.

Fritt Ord har oppnådd følgende resultat for sine aktivaklasser:

Aktivaklasse	Fordeling	Avkastning Portefølje	Avkastning Ref.indeks
Aksjer	34,1%	-8,96%	-5,85
Obligasjoner	28,4%	-5,54%	-5,95%
Eiendom	12,3%	-6,13%	-6,13%
Hedgefond	7,5%	-16,53%	-16,53%
Private Equity	15,2%	4,47%	4,47%
Pengemarked/bank	2,5%	1,66%	1,24%
Totalt portefølje	100,0%	-5,86%	-5,23%

Fordelingen og avkastningen er basert på rapportering av markedsverdier fra forvalter, og er ikke nødvendigvis sammenfallende med bokførte verdier i regnskapet. (Disse tilsvarer ikke nødvendigvis markedsverdi for alle aktivaklasser.) Tabellen viser at i 2022 har stiftelsen hatt underskudd for alle aktivaklasser med unntak av private equity og pengemarked. Stiftelsens formålskapital per 31. desember 2022 utgjorde 3 477 millioner kroner mot 3 907 millioner kroner i 2021. Fritt Ord har utarbeidet en strategi for langsiktig kapitalforvaltning med krav til etikk i de investeringer som stiftelsen foretar. Stiftelsen tilstreber utøvelse av samfunnsansvar i alle ledd av sin virksomhet.

Realavkastning

Underskuddet fra årets investeringsaktiviteter var på 234,2 millioner kroner. I forhold til stiftelsens formålskapital per 01.01. gir dette en avkastning på -6,15 % (2021: 15,85%). Justert for inflasjon (5,8 %) gir dette en realavkastning på -11,95 % for 2022 (2021: 12,35%).

Redegjørelse for årsregnskapet

Det fremlagte årsregnskapet gir et rettviseende bilde av stiftelsens eiendeler, gjeld og finansielle stilling ved årsskiftet, samt av resultat og utvikling av stiftelsens virksomhet gjennom året. Det knytter seg ingen vesentlige usikkerheter til årsregnskapet, og det er heller ingen ekstraordinære forhold som har påvirket regnskapet for 2022. Per 31. desember 2022 er porteføljen i NOK lavere enn 31. desember 2021. Generelt ble markedet i stor grad preget av krigen i Ukraina, stigende inflasjon og økte renter. Børsene falt kraftig internasjonalt, mens Oslo Børs endte med en svak nedgang. Oslo Børs endte året ned én prosent, målt ved Hovedindeksen, som består av et representativt utvalg aksjer på Børsen, hvor energi og shipping var årsak til det sterke resultatet i forhold til internasjonale børser. Avkastning for stiftelsens totalportefølje er opp 6,42% per mai 2023, men det knytter seg fortsatt usikkerhet til den økonomiske veksten. Investeringskomité og styre følger situasjonen tett, og den kortsiktige likviditeten er meget god. Styret er av den oppfatning at forutsetningen for fortsatt drift er til stede, og årsregnskapet for 2022 er satt opp etter denne forutsetningen.

STIFTELSEN FRITT ORD

Finansiell risiko

Stiftelsen benytter seg av ulike finansielle instrumenter i forbindelse med styringen av finansiell risiko. Styret skal påse at stiftelsens midler forvaltes i tråd med stiftelsens formål, samt at virksomheten utføres i samsvar med stiftelsens vedtekter og de til enhver tid gjeldende regler. Styret vedtar årlig finansstrategien for det kommende kalenderåret, og denne følges opp i det daglige av en investeringskomité nedsatt av styret. Strategien omfatter langsiktig investeringsprofil, rammer for allokering av aktiva, risiko og etiske retningslinjer. En ekstern forvalter utarbeider månedlig rapporter som viser avkastning, allokering og transaksjoner. Styret behandler rapportene løpende gjennom året.

Fritt Ords finansielle risiko er moderat, og kan i hovedsak dekomponeres til henholdsvis markedsrisiko, kredittrisiko og likviditetsrisiko. Risiko klassifiseres som høy, moderat eller minimal. Forholdet er nærmere omtalt under note 17 i regnskapet.

Økonomiske fremtidsutsikter

Fritt Ord har et mål om en langsiktig realavkastning på 4,5 %. Fritt Ords forventninger til fremtidig avkastning er beregnet ut fra dette forhold. Utdeling til vedtektsfestede formål skal med utgangspunkt i styrets vedtak utgjøre i snitt ca. 3 % av stiftelsens formålskapital per 01.01. Stiftelsens prognose om budsjettert avkastning for året er imidlertid avhengig av utviklingen i finansmarkedet. Avkastningen er beregnet ut fra forutsetningen om at 2023 blir et normalår, men styret presiserer at det normalt er betydelig usikkerhet knyttet til vurderinger av fremtidige forhold.

Årets aktivitetsoverskudd

Det samlede aktivitetsunderskuddet på kr 430,5 mill. foreslås overført fra annen formålskapital.

Styre og administrasjon

Styret

Professor Grete Brochmann er styreleder i Stiftelsen Fritt Ord, mens direktør Bård Vegar Solhjell er nestleder. Øvrige styremedlemmer er adm. direktør Christian Bjelland, førsteamanuensis Anine Kierulf, forfatter og journalist Frank Rossavik, forfatter og utenriksreporter Sigrun Slaggard og forfatter og rådgiver Sylo Taraku. Taraku ble innvalgt på årsmøtet i juni, da Guri Hjeltnes gikk ut av styret.

I løpet av året ble det avholdt seks styremøter og ett planleggingsseminar. Fritt Ord tilstreber jevn fordeling mellom kjønnene; det var i 2022 4 kvinner og 3 menn i styret før årsmøtet, og 3 kvinner og 4 menn etter årsmøtet. Det er likestilling i stiftelsen med tanke på både ansettelser, lønnsbetingelser og arbeidsoppgaver. Av selskapets 11 ansatte er 6 kvinner og 5 menn. Etter styrets mening er likestillingen godt ivaretatt, og det iverksettes derfor ikke ytterligere tiltak på området. Det er tegnet styreansvarsforsikring for styrets medlemmer og administrerende direktør for deres mulige ansvar overfor foretaket og tredjepersoner, med en forsikringsdekning på kr 40 mill.

Forretningsførsel og administrasjon

Knut Olav Åmås er administrerende direktør og Bente Roalsvig nestleder/prosjektleder. Ingvild Bjerkholt, Oskar Kvasnes, Elin Bech Lutnæs og Hanne Vorland er seniorrådgivere. Anne-Lise Sognnes er rådgiver og kokk for Sameiet Uranienborgveien 2. Per Mejlænder Brynning var vikar som kommunikasjonsrådgiver frem til 31. oktober 2022, mens Henrik Pryser Libell tiltrådte i fast stilling som kommunikasjonsrådgiver fra 1. oktober 2022. Kjersti

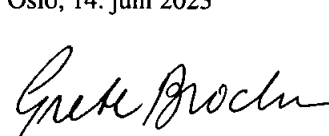
STIFTELSEN FRITT ORD

Bjørkmo er administrasjonsmedarbeider i 50 % stilling. Joakim Lie er prosjektleder og Karsten Korbøl koordinator for HIFOs prosjektkonkurranse i historie (20 % stilling). Herkules Forvaltning AS har vært Fritt Ords regnskapsfører, mens Stiansen & Co. AS er stiftelsens revisor.

Styret anser arbeidsmiljøet i stiftelsen som godt. Det er satt i gang flere utviklingstiltak i administrasjonen knyttet til arbeidsprosesser, kommunikasjon og miljø. Etter pandemien er det innført mulighet for hjemmekontor inntil to dager ukentlig. Det har ikke vært skader, ulykker eller påfallende sykefravær. Fraværet totalt utgjør 3,9 % av avtalte dagsverk gjennom kalenderåret.

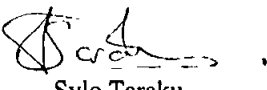
Stiftelsen arbeider aktivt for å forhindre diskriminering som følge av nedsatt funksjonsevne, etnisitet, nasjonal opprinnelse, legning, religion eller livssyn. Aktivitetene omfatter blant annet rekruttering, lønns- og arbeidsvilkår, forfremmelse, utviklingsmuligheter og beskyttelse mot trakassering. Fritt Ords virksomhet forurenser ikke det ytre miljø.

Oslo, 14. juni 2023

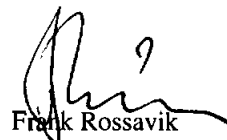

Grete Brochmann
Styrets leder

Bård Vegar Solhjell
Nestleder

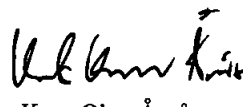

Christian Bjelland
Styremedlem

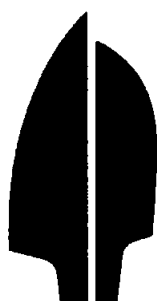

Sylo Taraku
Styremedlem

Anine Kierulf
Styremedlem

Frank Rossavik
Styremedlem

Sigrun Slagstad
Styremedlem

Knut Olav Åmås
Adm. direktør

FRITT ORD

**Årsregnskap
2022**

Aktivitetsregnskap for perioden 1. januar til 31. desember

	Noter	2022 (mill. kr.)	2021 (mill. kr.)
Anskaffelse av midler			
Finans- og investeringsaktiviteter			
Mottatt aksjeutbytte		4,1	7,1
Realisert gevinst ved salg av verdipapirer		293,4	182,3
Realisert tap ved salg av verdipapirer		(27,7)	(0,5)
Renteinntekter		18,0	25,7
Ned-/oppskrivning finansielle anleggsmidler		0,0	0,0
Verdiendring finansielle instrumenter		(533,8)	186,8
Verdiendring private equity-investeringer	2	11,7	144,2
Sum anskaffelse av midler		(234,2)	545,5
Forbrukte midler			
Kostnader til anskaffelse av midler			
Forvaltningskostnad investeringsaktiviteter		2,5	2,4
Bevilgninger til oppfyllelse av formålet			
Bevilget til vedtektsfestede formål	3	153,7	120,6
Kostnader for aktiviteter som oppfyller formålet			
Seminarkostnader/egne initiativer		12,4	9,8
Lønnskostnader	4	17,6	16,7
Avskrivning på varige driftmidler	5	0,3	0,3
Annen driftskostnad	4	10,0	8,2
Sum kostnader for aktiviteter som oppfyller formålet		40,2	34,9
Sum forbrukte midler		196,3	157,9
Årets aktivitetsresultat		(430,5)	387,6
Overført til/(fra) annen formålskapital		(430,5)	387,6

Balanse pr. 31. desember

Eiendeler

	Noter	2022 (mill. kr)	2021 (mill. kr)
Anleggsmidler			
Formålstjenlige investeringer			
Bygg og innredninger	5	27,7	28,0
Aksjer i European Foundation House	6	7,8	7,8
Investeringer i datterselskaper	7	71,0	71,0
Fordring datterselskap	7	88,7	22,4
Andre fordringer	8	90,6	85,8
Sum formålstjenlige investeringer		285,8	215,1
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i tilknyttede selskaper	9	346,6	346,6
Fordring i tilknyttet selskap	9	2,3	2,3
Investeringer i andre selskaper	10	111,2	93,6
Annen langsiktig fordring	10	47,5	60,3
Sum finansielle anleggsmidler		507,5	502,7
Sum anleggsmidler		793,3	717,7
Omløpsmidler			
Fordringer			
Fordringer tilknyttede selskaper	9	3,0	3,0
Diverse fordringer		2,5	0,4
Sum fordringer		5,4	3,3
Investeringer			
Markedsbaserte aksjer og aksjefond	11	1 267,3	1 421,1
Obligasjoner	12	900,9	1 055,4
Andre finansielle instrumenter	13	596,6	743,3
Sum investeringer		2 764,7	3 219,7
Kontanter og bankbeholdning	14	14,9	47,2
Sum omløpsmidler		2 785,1	3 270,3
Sum eiendeler		3 578,4	3 988,0

Balanse pr. 31. desember Formålskapital og gjeld

	Noter	2022 (mill. kr)	2021 (mill.kr)
Formålskapital			
Grunnkapital		1 000,0	1 000,0
Annen formålskapital		2 476,8	2 907,3
Sum formålskapital	15	3 476,8	3 907,3
Gjeld			
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		3,1	0,7
Skyldig offentlige avgifter		1,1	0,8
Pensjonsforpliktelse	16	1,4	1,4
Annen kortsiktig gjeld	2	3,0	4,5
Ikke utbetalte bevilgninger		93,0	73,2
Sum kortsiktig gjeld		101,6	80,7
Sum gjeld		101,6	80,7
Sum formålskapital og gjeld		3 578,4	3 988,0

Restforpliktelse

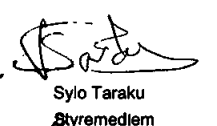
9, 13

Oslo, 14. juni 2023

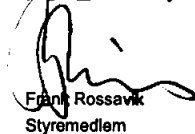

Grete Brochmann
Styrets leder

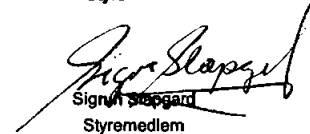

Bård Vegar Solhjell
Medleder

Christian Bjelland
Styremedlem

Sylo Taraku
Styremedlem

Anine Kierulf
Styremedlem

Frank Rossavik
Styremedlem

Signe Sløggard
Styremedlem

Knut Olav Amås
Adm. direktør

Kontantstrømsoppstilling for perioden 1. januar til 31. desember

	2022 (mill. kr)	2021 (mill. kr)
Periodens aktivitetsresultat	(430,5)	387,6
Netto realisert tap/(gevinst) ved salg av verdipapirer	(265,7)	(181,8)
Urealisert verdiendring	527,4	(327,3)
Avskrivninger	0,3	0,3
Bevilget til vedtektsfestede formål	153,7	120,6
Endring i tidsavgrensninger	(59,3)	(69,5)
<i>Tilført fra driften</i>	<i>(74,1)</i>	<i>(70,1)</i>
Finans- og investeringsaktiviteter		
Salg aksjer/andeler/finansielle instrumenter	1 023,1	818,0
Kjøp aksjer/andeler/finansielle instrumenter	(847,3)	(615,8)
<i>Sum tilført fra investeringsaktiviteter</i>	<i>175,7</i>	<i>202,2</i>
Bevilgninger til oppfyllelse av formålet		
Utbetalte bevilgninger i perioden	(133,9)	(129,3)
<i>Sum utbetalt til til vedtektsfestede formål</i>	<i>(133,9)</i>	<i>(129,3)</i>
Sum likviditetsendringer i perioden	(32,3)	2,8
Likviditetsbeholdning pr. 01.01.	47,2	44,4
Likviditetsbeholdning pr. 31.12.	14,9	47,2

Noter til regnskapet 31. desember 2022

Generelt

Stiftelsen Fritt Ord er stiftet 7. juni 1974 og er en stiftelse med et ideelt, allmønyttig formål.

1. Regnskapsprinsipper

Regnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk for ideelle organisasjoner. Stiftelsens investeringer i datter- og tilknyttede selskaper anses for uvesentlig for å bedømme selskapets stilling og resultat, og det er derfor ikke utarbeidet konsernregnskap. Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen ett år, er klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig gjeld er tilsvarende kriterier lagt til grunn. Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet forventes ikke å være forbigående. Avskrivbare driftsmidler avskrives lineært over antatt levetid. Kontantstrømpoppstillinger utarbeidet etter den indirekte metoden. Likviditetsbeholdningen i kontantstrømpoppstillingen omfatter kontanter, egne bankinnskudd samt bankinnskudd i mellomregning med forvalterne.

Finansielle omløpsmidler

God regnskapsskikk for ideelle organisasjoner gjør et unntak fra regnskapslovens regler knyttet til finansielle investeringer. Av hensyn til brukergruppens informasjonsbehov kan finansielle investeringer regnskapsføres til virkelig verdi når følgende vilkår er oppfylt:

- (1) Investeringene er notert på børs eller administreres av en profesjonell kapitalforvalter.
- (2) Virkelig verdi av investeringene kan måles pålitelig.

Finansielle omløpsmidler er i årsregnskapet verdsatt i henhold til dette prinsippet. Børsnoterte aksjer og obligasjoner vurderes til virkelig verdi og er vurdert til børskurs pr. 31.12.22. Valutakursen er basert på Norges Banks sluttkurs pr. 31.12.22.

Finansielle anleggsmidler

Aksjer som klassifiseres som anleggsmidler er vurdert etter kostmetoden og nedskrevet for forventet tap. Ansvarlig lån vurderes etter pålydende.

Valuta

Eiendeler og gjeld i utenlandsk valuta bokføres med kursene på transaksjonstidspunktet. Beregnet ikke realisert kurstap på omløpsmidler og kortsiktig gjeld pr. 31.12.22 er kostnadsført etter fradrag for urealisert gevinst opp til urealisert tap innen samme valutasteg. Beregnet ikke realisert kurstap pr. 31.12.22 for langsiktige fordringer og gjeld kostnadsføres; urealisert kursgevinst inntektsføres ikke.

Verdiendring investeringer

Verdiendring består av følgende elementer:

- (1) Urealisert verdiendring på finansielle instrumenter og andre investeringer i løpet av siste regnskapsperiode.
- (2) Tilbakeført urealisert verdiendring på solgte finansielle instrumenter og andre investeringer. Realisert gevinst/tap viser et resultat beregnet ut fra salgssum redusert med historisk kostpris etter FIFO-prinsippet.

Bevilgninger til vedtektsfestede formål

Bevilgninger til vedtektsfestede formål kostnadsføres løpende i overensstemmelse med styrets vedtak.

Skatt

Stiftelsen Fritt Ord er en stiftelse med det ideelle formål å fremme allmønyttig virksomhet. Stiftelsen har ikke erverv som formål og er således fritatt for skatt. Dette fremgår av skattelovens § 2-32. Skattefritaket omfatter ikke resultatandeler i deltakerliknede selskaper, jfr. Skatteloven §2-32 annet ledd.

Noter til regnskapet

31. desember 2022

2. Skattekostnad

Beregnet skatt relaterer seg til resultatandeler i deltakerliknede selskaper.

	Grunnlag	Sats	Skatt 2022	Skatt 2021
Alminnelig inntekt	291 360	22,00 %	64 000	747 499
Andel formue	184 965 352			
Bunnfradrag	10 000			
Skattbar formue	184 955 352	0,25 %	462 000	200 501
Sum betalbar skatt			526 000	948 000
Avsatt for lite skatt tidligere år			124 000	
Sum skattekostnad			650 000	948 000

3. Bevilget til vedtektsfestede formål

Bidrag vedtektsfestede formål	151 228 736
Fritt Ord Pris	500 000
Fritt Ords Honnør	100 000
Stipender	1 825 209
Sum bevilgninger	153 653 945

På stiftelsens hjemmeside, www.fritt-ord.no, gis detaljert oversikt over årets bevilgninger.

Noter til regnskapet

31. desember 2022

4. Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser med mer

	31.12.2022	31.12.2021
Lønn og feriepenger	9 735 744	9 521 019
Premie til tjenestepensjon	3 001 139	2 540 872
Andre ytelser	718 023	855 855
Styrehonorar	1 343 182	1 478 124
Arbeidsgiveravgift	2 053 522	1 938 254
Lønn og sosiale kostnader administrasjonen	16 851 610	16 334 125
Lønnsutgifter ifm. Jubileumsboken	1 278 399	1 185 102
Sum Lønn og sosiale kostnader	18 130 009	17 519 227
Herav seminarkostnader	550 313	846 238
Sum lønnskostnader for aktiviteter som oppfyller formålet	17 579 696	16 672 990
Gjennomsnittlig antall årsverk	10,20	9,50
Lønn og annen godtgjørelse til daglig leder:		
Lønn	1 765 214	1 706 565
Premie til tjenestepensjon	393 643	270 782
Andre ytelser	29 068	25 210
Sum lønn og godtgjørelse til daglig leder	2 187 925	2 002 557
Godtgjørelse til styret (utbetalt)		
Styrehonorar	1 450 950	1 380 000

Det er ikke gitt lån/sikkerhetsstillelse til daglig leder, styreleder eller andre nærstående parter. Det foreligger ingen avtaler for ledende ansatte eller styret om godtgjørelser utover ordinær lønn og styrehonorar.

Kostnadsført honorar til revisor utgjør kr 180 000 inkl. mva. hvorav kr 175 000 gjelder lovpålagt revisjon.

Noter til regnskapet

31. desember 2022

5. Bygg og innredninger

	Andel Sameiet Uranien- borgveien 2	Inventar	Kunst	Sum
Anskaff.kost pr 01.01.	37 100 430	4 265 544	431 800	41 797 774
Tilgang	0	0	0	0
Avgang	0	0	0	0
Akkumulerte avskr.	9 872 176	4 265 544	0	14 137 720
Bokført verdi	27 228 254	0	431 800	27 660 054
Årets avskrivninger	308 156	0	0	308 156
Økonomisk levetid	99 år	5 år	Uendelig	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Avskrives ikke	

Eierandel i sameiet Uranienborgveien 2 utgjør 59 %.

Investeringene er vurdert etter kostmetoden og avskrives planmessig.

6. Aksjer i European Foundation House

	Anskaffelses- tidpunkt	Forr.kontor	Eierandel / Stemmerett	Balanseført verdi
European Foundation House	28.04.2011	Brussel	16,67 %	7 830 000

7. Aksjer i datterselskaper

	Anskaffelses- tidpunkt	Forr.kontor	Eierandel / Stemmerett	Balanseført verdi
Wergelandsv. 29 Holding AS	30.09.2017	Oslo	100,00 %	71 009 013
		Fordring	Årets resultat	Egenkapital
		88 710 419	-	71 008 013

Wergelandsv. 29 Holding AS eier 100% av aksjene i Wergelandsv. 29 AS

Noter til regnskapet

31. desember 2022

8. Andre fordringer

<i>Formålstjenlige investeringer/fordringer</i>		Balansført verdi
Media Development Loan Fund		18 483 052
The Freedom of Speech Foundation UK	67 360 662	
The Freedom of Speech Foundation UK	4 740 560	72 101 222
Sum formålstjenlige investeringer		90 584 274

9. Investeringer i tilknyttede selskaper

Investeringer i tilknyttede selskaper

	Anskaffelses- tidspunkt	Forr. Kontor	Eierandel / Stemmerett	Balansført verdi
TKV Invest AS	2008	Oslo	43,55 %	20 000 000
Cernova AS	2005	Bergen	34,00 %	100 000 000
Avern Security Group Holdir	2021	Oslo	18,76 %	195 575 688
Snøhetta AS	2016	Oslo	20,00 %	30 990 490
Sum investeringer i tilknyttede selskaper				346 566 178

Under gitte betingelser har Stiftelsen Fritt Ord en forpliktelse til å yte ytterligere kapitalinnskudd på kr 13 400 000 i TKV Invest AS. Investeringene er vurdert etter kostmetoden og nedskrevet for forventet tap.

Fordringer på tilknyttede selskap

	31.12.2022	31.12.2021
TKV Invest AS	2 256 976	2 256 976
Cernova AS	2 975 563	2 975 563
Sum fordringer på tilknyttet selskap	5 232 539	5 232 539

Noter til regnskapet 31. desember 2022

10. Investeringer i andre selskaper

	Anskaffelses- tidspunkt	Eierandel	Balanseført verdi
Relog AS	01.07.2021	2,8914 %	111 198 518
Sum investering i andre selskap			111 198 518

Investeringene er vurdert etter kostmetoden og nedskrevet for forventet tap

Fordring Relog AS	47 505 968
-------------------	------------

11. Markedsbaserte aksjer og aksjefond

	Anskaffelses- kost	Markeds- verdi	Balanseført verdi
Arctic Norwegian Value Creation D	75 000 000	94 327 252	94 327 252
Buyandread AS	1 000 000	417 560	417 560
Entra ASA	21 234 289	33 358 105	33 358 105
DEAS Norway Balanced Property Fund AS	85 519 043	85 591 836	85 591 836
Danske Norske Aksjer Institusjon I	44 280 000	44 753 100	44 753 100
Generation Global Equity LLTA USD	305 121 318	244 885 346	244 885 346
Genesis Emerging Markets Investment Company	39 234 163	31 525 059	31 525 059
KLP AksjeNorge Indeks	78 186 697	155 861 966	155 861 966
KLP AksjeVerden Indeks	148 762 761	212 109 109	212 109 109
Nordea Norge Pluss	75 599 399	101 229 324	101 229 324
Nordea Stabile Aksjer Global Etisk	77 165 140	112 034 395	112 034 395
Stewart Investors WW Sustainability VI	63 756 632	80 192 761	80 192 761
T. Rowe Price Global Value Equity Fund Class I10	46 837 080	70 981 725	70 981 725
Sum markedsbaserte aksjer	1 061 696 522	1 267 267 540	1 267 267 540

1.11

Noter til regnskapet 31. desember 2022

12. Obligasjoner

	Anskaffelses- kost	Markeds- verdi	Balansført verdi
<i>Pengemarked</i>			
Storebrand Likviditet	33 739 314	33 471 558	33 471 558
Nordea Kort Obligasjon III	33 133 773	32 794 018	32 794 018
<i>Norske obligasjoner</i>			
Alfred Berg Obligasjon	61 686 713	62 549 473	62 549 473
Danske Invest Norsk Obligasjon	59 225 334	61 619 844	61 619 844
DNB Obligasjon (E)	67 036 129	64 182 309	64 182 309
Nordea Obligasjon Stars S	60 415 937	61 588 817	61 588 817
Pareto Obligasjonsfellesskap	49 262 593	49 224 524	49 224 524
<i>Globale obligasjoner</i>			
AXA Global Sustainable Aggregate Hdg NOK	84 070 535	80 607 743	80 607 743
DNB Low Carbon Credit E	38 730 000	38 503 832	38 503 832
Payden Global Short Bond Fund Hdg NOK	70 054 038	68 124 570	68 124 570
Pimco Global Bond ESG Fund NOK	91 047 951	83 436 691	83 436 691
Storebrand Global Obligasjon Hdg NOK	72 200 200	69 993 721	69 993 721
Storebrand Global Obligasjon 1-3 B	112 442 333	111 908 992	111 908 992
T. Rowe Price Global Aggregate Bond Fund NOK	95 223 302	82 876 083	82 876 083
Sum obligasjoner	928 268 152	900 882 175	900 882 175

Noter til regnskapet 31. desember 2022

13. Andre finansielle instrumenter

	Anskaffelses- kost	Markeds- verdi	Balanseført verdi
<i>Utenlandske aksjefond</i>			
AKO Fund Ltd NOK - Class C3	43 436 852	164 398 026	164 398 026
AKO Global Ucits Fund - Class CF	50 000 000	88 714 628	88 714 628
Sum	<u>93 436 852</u>	<u>253 112 654</u>	<u>253 112 654</u>
<i>Private Equity</i>			
Verdane Capital VIII	12 528 205	18 955 285	18 955 285
Verdane Capital IX	18 763 768	25 848 881	25 848 881
Verdane EDDA	15 881 350	24 237 305	24 237 305
Herkules Private Equity III	22 450	15 972	15 972
Herkules Private Equity IV	4 456 544	3 326 040	3 326 040
Norvestor V	337 798	337 798	337 798
Northzone VIII L.P.	28 847 722	167 739 247	167 739 247
FSN Capital V LP	22 807 257	40 406 172	40 406 172
Argentum Investments Partners	27 141 453	27 576 999	27 576 999
Cubera VIII	12 291 968	34 999 063	34 999 063
Sum	<u>143 078 515</u>	<u>343 442 761</u>	<u>343 442 761</u>
Sum andre finansielle instrumenter	<u>236 515 367</u>	<u>596 555 415</u>	<u>596 555 415</u>

Samlet restforpliktelse knyttet til investeringer i Private Equity: 26 041 720

14. Bundne bankinnskudd

Av stiftelsens totale bankinnskudd utgjør kr 617.503 bundne skattetrekksmidler.

15. Formålskapital

Grunnkapital	1 000 000 000
Annen formålskapital	2 907 316 430
Årets aktivitetsresultat	-430 505 819
Sum formålskapital	<u>3 476 810 611</u>

16. Pensjonsforpliktelser

Stiftelsen har tegnet tjenestepensjon etter lov om foretakspensjon for alle ansatte. Denne pensjonsforpliktelsen er ikke balanseført. Videre finnes det en pensjonsforpliktelse overfor en tidligere ansatt som er balanseført med 1,4 millioner kroner.

Noter til regnskapet

31. desember 2022

17. Finansiell risiko

Stiftelsens finansielle risiko kan i hovedsak dekomponeres til henholdsvis markedsrisiko, kredittisiko og likviditetsrisiko. Risikoen klassifiseres som høy, moderat eller minimal.

Markedsrisiko

Markedsrisiko er risiko for endringer i porteføljens verdi på grunn av endringer i renter, aksjekursør, valutakurser og kredittspreader. Stiftelsens investeringsstrategi medfører at stiftelsen statistisk sett vil få en negativ avkastning hvert 4/5. år. Markedsrisikoen klassifiseres som høy i ett enkelt år, men moderat ut fra stiftelsens langsiktige investeringshorisont.

Kredittisiko

Kredittisiko er risiko for tap som følge av at utstedere av renteinstrumenter ikke oppfyller sine betalingsforpliktelser. Kredittisiko i obligasjonsporteføljen overvåkes blant annet ved bruk av kredittvurdering. Stiftelsens investeringer i obligasjoner medfører at stiftelsens kredittisiko klassifiseres som moderat/høy.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risiko for at stiftelsen ikke vil kunne oppfylle sine forpliktelser etterhvert som de forfaller. Stiftelsen har i hovedsak bare prosjektorienterte forpliktelser som kun oppstår av styrets egne vedtak. Styret bestemmer således selv omfanget av disse forpliktelsene. Styret vurderer likviditeten som god og på grunnlag av ovennevnte klassifiseres den totale likviditetsrisiko som minimal.